Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (drugi senat)

z dne 12. februarja 2015*

„Ničnostna tožba — Direktiva 2013/51/Euratom — Izbira pravne podlage — Pogodba ESAE — Člena 31 AE in 32 AE — Pogodba DEU — Člen 192(1) PDEU — Varovanje človekovega zdravja — Radioaktivne snovi v vodi, namenjeni za porabo človeka — Pravna varnost — Lojalno sodelovanje med institucijami“

V zadevi C-48/14,

zaradi ničnostne tožbe na podlagi členov 263 PDEU in 106a(1) EA, vložene 30. januarja 2014,

**Evropski parlament**, ki ga zastopata L. Visaggio in J. Rodrigues, agenta, z naslovom za vročanje v Luxembourgu,

tožeča stranka,

proti

**Svetu Evropske unije**, ki ga zastopata O. Segnana in R. Liudvinaviciute-Cordeiro, agenta, z naslovom za vročanje v Luxembourgu,

tožena stranka,

ob intervenciji

**Češke republike**, ki jo zastopata M. Smolek in E. Ruffer, agenta,

**Francoske republike**, ki jo zastopajo G. de Bergues, D. Colas in N. Rouam, agenti,

**Evropske komisije**, ki jo zastopata P. Van Nuffel in M. Patakia, agenta,

intervenientke,

SODIŠČE (drugi senat),

v sestavi R. Silva de Lapuerta, predsednica senata, K. Lenaerts (poročevalec), podpredsednik Sodišča, A. Arabadžiev, J. L. da Cruz Vilaça in C. Lycourgos, sodniki,

generalni pravobranilec: Y. Bot,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

* Jezik postopka: francoščina.

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

**Sodbo**

1 Evropski parlament s tožbo predlaga razglasitev ničnosti Direktive Sveta 2013/51/Euratom z dne 22. oktobra 2013 o določitvi zahtev za varstvo zdravja prebivalstva pred radioaktivnimi snovmi v vodi, namenjeni za porabo človeka (UL L 296, str. 12, v nadaljevanju: izpodbijana direktiva).

## Pravni okvir

*Pogodba ESAE*

2 Členi od 30 AE do 32 AE, ki spadajo v poglavje 3, naslovljeno „Varovanje zdravja“, iz naslova II Pogodbe ESAE, določajo:

*„Člen 30*

V Skupnosti se določijo temeljni standardi za varovanje zdravja delavcev in prebivalstva pred nevarnostmi, ki izvirajo iz ionizirajočih sevanj.

Izraz ‚temeljni standardi‘ pomeni:

a) največje dovoljene doze, ki še zagotavljajo zadostno varnost;

b) največjo dovoljeno izpostavljenost in kontaminacijo,

c) temeljna načela, ki urejajo zdravstveni nadzor delavcev.

*Člen 31*

Komisija izdela temeljne standarde potem, ko pridobi mnenje skupine oseb, ki jih imenuje Znanstveno-tehnični odbor izmed znanstvenih izvedencev iz držav članic, zlasti izvedencev za javno zdravje. Komisija o tako izdelanih temeljnih standardih zahteva mnenje Ekonomsko-socialnega odbora.

Svet po posvetovanju z Evropskim parlamentom na predlog Komisije, ki mu posreduje mnenja odborov, s kvalificirano večino določi temeljne standarde.

*Člen 32*

Na zahtevo Komisije ali države članice se lahko temeljni standardi revidirajo ali dopolnijo v skladu s postopkom iz člena 31.

Komisija mora preučiti vsako predloženo zahtevo države članice.“

3 V skladu s členom 106a(3) AE „[d]oločbe Pogodbe [EU] in Pogodbe [DEU] ne vplivajo na določbe te pogodbe“.

*Direktiva 98/83/ES*

4 Direktiva Sveta 98/83/ES z dne 3. novembra 1998 o kakovosti vode, namenjene za prehrano ljudi (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 15, zvezek 4, str. 90), kakor je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 596/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2009 (UL L 188, str. 14, v nadaljevanju: Direktiva 98/83), v členu 1 določa:

„1. Ta direktiva ureja kakovost vode, namenjene za prehrano ljudi.

2. Cilj te direktive je varovanje zdravja ljudi pred škodljivimi vplivi vsakršnega onesnaženja vode, namenjene za prehrano ljudi, z zagotavljanjem, da je zdravstveno ustrezna in čista.“

5 Člen 5 Direktive 98/83, naslovljen „Standardi kakovosti“, v odstavkih 1 in 2 določa:

„1. Države članice določijo vrednosti za parametre, navedene v Prilogi I, ki veljajo za vodo, namenjeno za prehrano ljudi.

2. Vrednosti parametrov, določene v skladu z odstavkom 1, ne smejo biti manj stroge od vrednosti, določenih v Prilogi I. Kar zadeva parametre, določene v Prilogi I, del C, je treba vrednosti določiti samo za namene spremljanja stanja in za izpolnitev obveznosti, določenih v členu 8.“

6 Del C Priloge I k Direktivi 98/83, naslovljen „Indikatorski parametri“, določa:

„[…]

Radioaktivnost

| Parameter | Vrednost parametra | Enota | Opombe |
|---|---|---|---|
| Tricij | 100 | Bq/l | Opombi 8 in 10 |
| Skupna prejeta doza | 0,10 | mSv/leto | Opombi 9 in 10 |

[…]

*Opomba 8*: Pogostnost spremljanja stanja se določi kasneje v Prilogi II.

*Opomba 9*: Brez upoštevanja tricija, kalija-40, radona in radonovih razpadnih produktov; pogostnost spremljanja stanja, metode spremljanje stanja in najpomembnejša merilna mesta se določijo kasneje v Prilogi II.

*Opomba 10*: 1. Komisija sprejme ukrepe, zahtevane v opombi 8 o pogostnosti spremljanja stanja in opombi 9 o pogostnosti spremljanja stanja, metodah spremljanja stanja in najpomembnejših merilnih mestih spremljanja stanja v Prilogi II. Ti ukrepi, namenjeni spreminjanju nebistvenih določb te direktive, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 12(3).

Pri pripravi teh ukrepov Komisija med drugim upošteva ustrezne določbe veljavne zakonodaje ali ustreznih programov spremljanja stanja, vključno z rezultati spremljanja stanja, ki izhajajo iz njih.

[…]“

*Izpodbijana direktiva*

7 Ker Predlog Komisije COM(2012) 147 final z dne 28. marca 2012 o določitvi zahtev za varstvo zdravja prebivalstva pred radioaktivnimi snovmi v vodi, namenjeni za prehrano ljudi, temelji na členih 31 AE in 32 AE, je Parlament z zakonodajno resolucijo z dne 12. marca 2013 potrdil spremembe v zvezi z nadomestitvijo te pravne podlage s tisto iz člena 192(1) PDEU.

8 Vendar je Svet zavrnil spremembo pravne podlage, ki jo je načrtoval Parlament, in je 22. oktobra 2013 sprejel izpodbijano direktivo na podlagi členov 31 AE in 32 AE.

9 V uvodnih izjavah od 1 do 5 izpodbijane direktive je navedeno:

„(1) Zaužitje vode je ena od poti vnosa radioaktivnih snovi v človeško telo. V skladu z Direktivo Sveta 96/29/Euratom [z dne 13. maja 1996 o določitvi temeljnih varnostnih standardov za varstvo zdravja delavcev in prebivalstva pred nevarnostmi zaradi ionizirajočega sevanja (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek, 2, str. 291)] je treba zagotoviti kar najnižjo razumno dosegljivo izpostavljenost prebivalstva kot celote zaradi dejavnosti, ki vključujejo tveganje ionizirajočega sevanja.

(2) Glede na pomen kakovosti vode, namenjene za porabo človeka, za človekovo zdravje je treba na ravni Skupnosti predpisati indikatorske standarde kakovosti, ki omogočajo spremljanje upoštevanja teh standardov.

(3) Direktiva Sveta 98/83/ES […] v delu C Priloge I določa indikatorske parametre v zvezi z radioaktivnimi snovmi in v Prilogi II vsebuje določbe o spremljanju stanja na tem področju. Vendar ti parametri spadajo v področje uporabe temeljnih standardov iz člena 30 [AE].

(4) Zahteve za spremljanje ravni radioaktivnih snovi v vodi, namenjeni za porabo človeka, bi bilo treba zato vključiti v posebno zakonodajo, ki zagotavlja enotnost, skladnost in celovitost zakonodaje o varstvu pred sevanjem v skladu s Pogodbo [ESAE].

(5) Skupnost je odgovorna za sprejetje temeljnih varnostnih standardov za varstvo zdravja delavcev in prebivalstva pred nevarnostmi zaradi ionizirajočega sevanja in določbe te direktive nadomestijo določbe Direktive 98/83/ES o zahtevah za varstvo zdravja prebivalstva pred radioaktivnimi snovmi v vodi, namenjeni za porabo človeka.“

10 Člen 1 izpodbijane direktive določa:

„Ta direktiva določa zahteve za varstvo zdravja prebivalstva pred radioaktivnimi snovmi v vodi, namenjeni za porabo človeka. Določa vrednosti parametrov ter metode in pogostnost spremljanja radioaktivnih snovi.“

11 Člen 2, točka 3, izpodbijane direktive opredeljuje „indikativno dozo“ (v nadaljevanju: ID) kot „predvideno efektivno dozo za eno leto zaužitja, ki izhaja iz vseh radionuklidov naravnega in umetnega izvora, katerih prisotnost je bila zaznana v oskrbi vode, namenjene za porabo človeka, razen tritija, kalija-40, radona in njegovih kratkoživih razpadnih produktov“.

12 V skladu s členom 5(1) izpodbijane direktive „[d]ržave članice določijo vrednosti parametrov, ki se uporabljajo za spremljanje radioaktivnih snovi v vodi, namenjeni za porabo človeka, v skladu s Prilogo I“.

13 V Prilogi I k izpodbijani direktivi, naslovljeni „Vrednosti parametra za radon, tritij in [ID] za vodo, namenjeno za porabo človeka“, je navedeno:

| „Parameter | Vrednost parametra | Enota | Opombe |
|---|---|---|---|
| Radon | 100 | Bq/l | (opomba 1) |
| Tritij | 100 | Bq/l | (opomba 2) |
| [ID] | 0,10 | mSv | |

Opomba 1:

a) Države članice lahko določijo raven radona, za katero menijo, da ne bi smela biti presežena, in pod katero bi bilo treba še naprej zagotavljati najboljše varstvo, vendar s tem ne smejo ogroziti oskrbe z vodo na nacionalni ali regionalni ravni. Država članica lahko določi raven nad 100 Bq/l, ki pa mora biti nižja od 1000 Bq/l. Države članice se lahko zaradi poenostavitve nacionalne zakonodaje odločijo, da bodo vrednost parametra prilagodile tej ravni.

b) Šteje se, da so sanacijski ukrepi brez nadaljnje obravnave upravičeni zaradi radiološkega varstva, kadar koncentracija radona preseže 1000 Bq/l.

Opomba 2: Povišana raven tritija lahko nakazuje prisotnost drugih umetnih radionuklidov. Če koncentracija tritija preseže vrednost parametra, je treba opraviti analizo prisotnosti drugih umetnih nuklidov.“

14 Člen 6(1) in (2) izpodbijane direktive določa:

„1. Države članice sprejmejo vse potrebne ukrepe za zagotovitev, da je spremljanje radioaktivnih snovi v vodi, namenjeni za porabo človeka, izvedeno v skladu s strategijami in pogostnostjo spremljanja, določenimi v Prilogi II, tako da se preveri, ali so vrednosti radioaktivnih snovi skladne z vrednostmi parametra, določenimi na podlagi člena 5(1).

[…]

2. Spremljanje indikativne doze in značilnosti izvedbe analize so v skladu z zahtevami iz Priloge III.“

## Postopek pred Sodiščem in predlogi strank

15 S sklepi predsednika Sodišča z dne 14. maja, 28. maja in 26. junija 2014 je bila Francoski republiki, Komisiji in Češki republiki dovoljena intervencija v podporo predlogom Sveta.

16 Parlament Sodišču predlaga, naj:

— izpodbijano direktivo razglasi za nično in

— Svetu naloži plačilo stroškov.

17 Svet ob podpori Češke republike, Francoske republike in Komisije Sodišču predlaga, naj:

— tožbo zavrne in

— Parlamentu naloži plačilo stroškov.

18 Svet ob podpori Francoske republike in Komisije podredno, če bi Sodišče tožbi ugodilo, predlaga, naj se učinki izpodbijane direktive ohranijo do začetka veljavnosti – v razumnem roku – nove ureditve, namenjene njeni nadomestitvi.

## Tožba

19 Parlament v utemeljitev tožbe navaja tri tožbene razloge. Prvi se nanaša na napačno izbiro pravne podlage, na kateri temelji izpodbijana direktiva, drugi na kršitev načela pravne varnosti in tretji na kršitev načela lojalnega sodelovanja med institucijami, določenega v členu 13(2) PEU.

*Prvi tožbeni razlog: napačna izbira pravne podlage, na kateri temelji izpodbijana direktiva*

Trditve strank

20 Parlament ob sklicevanju na uvodne izjave od 3 do 5 izpodbijane direktive trdi, da glavni cilj izpodbijane direktive ustreza glavnim ciljem Evropske unije na področju okolja, naštetim v členu 191(1) PDEU, natančneje ciljema varovanja človekovega zdravja ter skrbne in preudarne rabe naravnih virov. Izpodbijana direktiva naj bi torej morala temeljiti na členu 192(1) PDEU (glej sodbo Komisija/Parlament in Svet, C-411/06, EU:C:2009:518, točke od 45 do 47).

21 Parlament trdi, da iz člena 1 Direktive 98/83 izhaja, da je ureditev, določeno s to direktivo, mogoče uporabljati za vsakršno onesnaženje vode, namenjene za porabo ljudi, ne glede na njegov izvor. Izpodbijana direktiva naj bi tako razbijala enotnost ureditve, določene z Direktivo 98/83.

22 Parlament meni, da je iz obrazložitve Predloga Komisije COM(2012) 147 final razvidno, da Komisija meni, da nekatere določbe Direktive 98/83, in sicer tiste iz dela C Priloge I in Priloge II k tej direktivi dejansko spadajo na področje uporabe členov od 30 AE do 32 AE. Vendar naj bi bila z Uredbo št. 596/2009 v del C Priloge I k Direktivi 98/83 vstavljena opomba 10 o radioaktivnih snoveh. Uredba št. 596/2009 naj bi temeljila na členu 175(1) ES, ki je postal člen 192(1) PDEU. Niti zakonodajalec Unije niti Komisija naj takrat ne bi menila, da je treba kot pravno podlago te uredbe dodati določbe Pogodbe ESAE.

23 V obravnavanem primeru naj bi Svet, namesto da bi spremenil Direktivo 98/83 z vključitvijo določb o vrednosti parametrov za radioaktivne snovi in določb o njihovem nadzoru, odobril predlog, ki izkrivlja enotno ureditev, ki jo določa ta direktiva.

24 Parlament v repliki trdi tudi, da njegovo stališče ne posega v načelo iz člena 106a(3) AE. Parlament namreč meni, da bi morala biti pravna podlaga izpodbijane direktive člen 192(1) PDEU, ker ta direktiva spada v pravni okvir, uveden z Direktivo 98/83. Svet, ki je ravnal na podlagi členov 31 AE in 32 AE, naj bi z izpodbijano direktivo določil nova pravila glede posebnega vidika okvira, določenega z Direktivo 98/83, in sicer zahtev varstva glede radioaktivnih snovi v vodi, namenjeni za porabo ljudi, in naj bi tako ravnal v nasprotju s ciljem te direktive. Pri določitvi primerne pravne podlage za izpodbijano direktivo naj bi bilo treba upoštevati, prvič, to, da je Direktiva 98/83 temeljna za varstvo človekovega zdravja pred škodljivimi posledicami onesnaženja vode, namenjene za porabo človeka, in drugič, da izpodbijana direktiva posega prav v vidik ureditve, določene z Direktivo 98/83 (glej sodbo Združeno kraljestvo/Svet, C-656/11, EU:C:2014:97, točke 50, 51, 64 in 66).

25 Svet in intervenientke opozarjajo, da je treba določbe člena 3 naslova II Pogodbe ESAE, pod katerega spadata člena 31 AE in 32 AE, razlagati široko, da se zagotovi njihov polni učinek (sodbe Parlament/Svet, C-70/88, EU:C:1991:373, točka 14; Komisija/Svet, C-29/99, EU:C:2002:734, točke od 78 do 80, in ČEZ, C-115/08, EU:C:2009:660, točki 100 in 112), in odgovarjajo, da je izpodbijana direktiva glede na svoj cilj in vsebino upravičeno temeljila na členih 31 AE in 32 AE.

Presoja Sodišča

26 Spomniti je treba, da Svet v skladu s členom 31 AE po posvetovanju s Parlamentom na predlog Komisije s kvalificirano večino določi temeljne standarde iz člena 30 AE za varovanje zdravja delavcev in prebivalstva pred nevarnostmi, ki izvirajo iz ionizirajočih sevanj. V členu 32 AE je dodano, da se lahko na zahtevo Komisije ali države članice tako sprejeti temeljni standardi revidirajo po enakem postopku.

27 Preambula izpodbijane direktive sicer napotuje na člena 31 AE in 32 AE, ker pa ta direktiva ne vključuje spremembe temeljnih standardov, ki so bili prej sprejeti na podlagi Pogodbe ESAE, je lahko njena pravna podlaga le člen 31 AE.

28 Člen 192(1) PDEU določa, da se Parlament in Svet po rednem zakonodajnem postopku odločita, katere ukrepe naj Unija sprejme za doseganje svojih ciljev na področju okolja, ki vključujejo med drugim varovanje človekovega zdravja.

29 Glede vprašanja, ali bi bilo izpodbijano direktivo mogoče veljavno sprejeti na podlagi člena 31 AE, iz ustaljene sodne prakse izhaja, da mora izbira pravne podlage akta temeljiti na objektivnih dejstvih, ki jih je mogoče sodno preizkusiti, med katerimi sta cilj in vsebina tega akta (glej med drugim sodbe Parlament/Svet, EU:C:1991:373, točka 9; Parlament/Svet, C-130/10, EU:C:2012:472, točka 42; Komisija/Svet, C-137/12, EU:C:2013:675, točka 52, ter Komisija/Parlament in Svet, C-43/12, EU:C:2014:298, točka 29).

30 V zvezi s tem ni pomembna pravna podlaga, ki je bila uporabljena za sprejetje drugih aktov Unije, ki imajo, odvisno od primera, podobne značilnosti, saj je treba pravno podlago akta določiti ob upoštevanju njegovega cilja in njegove vsebine (glej sodbo Združeno kraljestvo/Svet, EU:C:2014:97, točka 48 in navedena sodna praksa). Parlament se torej ne more sklicevati na okoliščino, da izpodbijana direktiva vsebuje nekatere elemente, ki so identični tistim iz dela C Priloge I k Direktivi 98/83, ki je temeljila na členu 130 S(1) Pogodbe ES, ki je postal člen 192(1) PDEU.

31 V obravnavanem primeru je treba ugotoviti, da je namen izpodbijane direktive, kot izhaja iz njenega člena 1, varstvo zdravja prebivalstva z opredelitvijo zahtev v zvezi z radioaktivnimi snovmi v vodi, namenjeni za porabo človeka. V uvodnih izjavah 1 in 2 navedene direktive je glede tega pojasnjeno, da je zaužitje vode ena od poti vnosa radioaktivnih snovi v človeško telo in da je zato treba na ravni Skupnosti predpisati indikatorske standarde kakovosti in določiti spremljanje upoštevanja teh standardov.

32 Cilj izpodbijane direktive tako ustreza cilju temeljnega standarda v smislu člena 30 AE, ki je namenjen zagotavljanju varovanja zdravja prebivalstva pred nevarnostmi, ki izvirajo iz ionizirajočih sevanj.

33 Vsebina izpodbijane direktive določa vrednosti parametrov ter pogostost in metode spremljanja radioaktivnih snovi v vodi, namenjeni za prehrano ljudi. Vsebina izpodbijane direktive ustreza tudi vsebini temeljnega standarda v smislu člena 30 AE, ki v skladu z drugim odstavkom, točki (a) in (b), tega člena določa največje dovoljene doze, ki še zagotavljajo zadostno varnost, ter največjo dovoljeno izpostavljenost in kontaminacijo. Poleg tega je treba poudariti, da se na spremljanje radioaktivnosti vode izrecno nanašajo določbe poglavja 3 naslova II Pogodbe ESAE, kamor spadata člena 30 AE in 31 AE.

34 Glede trditve Parlamenta, da bi morala izpodbijana direktiva – ker naj bi njen glavni cilj ustrezal glavnim ciljem Unije na področju okolja, naštetim v členu 191(1) PDEU – temeljiti na členu 192(1) PDEU, je sicer res treba ugotoviti, da okoljska politika Unije v skladu s členom 191(1) PDEU med drugim prispeva k uresničevanju cilja varovanja človekovega zdravja.

35 Vendar je Sodišče že večkrat razsodilo, da je treba določbe člena 3 naslova II Pogodbe ESAE razlagati široko, da se zagotovi njihov polni učinek (glej med drugim sodbi Komisija/Svet, EU:C:2002:734, točka 78, in ČEZ, EU:C:2009:660, točka 100). Namen navedenih določb, med katere spadata člena 30 AE in 31 AE, je tako zagotoviti dosledno in učinkovito varovanje zdravja prebivalstva pred nevarnostmi, ki izvirajo iz ionizirajočega sevanja, ne glede na njegov izvor in kategorijo oseb, izpostavljenih takemu sevanju (sodbi Parlament/Svet, EU:C:1991:373, točka 14, in ČEZ, EU:C:2009:660, točka 112).

36 Poleg tega, če v Pogodbah obstaja posebna določba, ki je lahko pravna podlaga za obravnavani akt, mora ta temeljiti na tej določbi (glej sodbi Komisija/Svet, C-338/01, EU:C:2004:253, točka 60, in Komisija/Svet, C-533/03, EU:C:2006:64, točka 45).

37 Člen 31 AE pa je glede varstva zdravja prebivalstva pred radioaktivnimi snovmi v vodi, namenjeni za porabo človeka, bolj posebna določba od splošne pravne podlage iz člena 192(1) PDEU. Pogodba ESAE namreč vsebuje skupek pravil, ki se nanašajo ravno na varovanje prebivalstva in okolja pred ionizirajočim sevanjem (sodba ČEZ, EU:C:2009:660, točka 83).

38 Vsekakor, če bi zgolj ugotovitev, da je akt o radioaktivnih snoveh namenjen varovanju človekovega zdravja v smislu člena 191(1) PDEU, zadostovala za uporabo člena 192(1) PDEU kot ustrezne pravne podlage za ta akt, člena 31 AE ne bi bilo več mogoče uporabiti kot pravno podlago za ukrep Skupnosti, saj so temeljni standardi v smislu člena 30 AE po naravi namenjeni varovanju človekovega zdravja. Argumentacija Parlamenta tako niti ne upošteva polnega učinka člena 31 AE, ki pomeni bolj posebno pravno podlago od tiste iz člena 192(1) PDEU, niti ni v skladu z načelom iz člena 106a(3) AE, v skladu s katerim določbe Pogodbe DEU ne vplivajo na določbe Pogodbe ESAE.

39 Iz vsega zgoraj navedenega je razvidno, da je bila izpodbijana direktiva veljavno sprejeta na podlagi člena 31 AE.

40 Prvi tožbeni razlog v zvezi z napačno izbiro pravne podlage, na kateri temelji izpodbijana direktiva, je treba torej zavrniti.

*Drugi tožbeni razlog: kršitev načela pravne varnosti*

Trditve strank

41 Parlament trdi, da je Svet ustvaril položaj pravne negotovosti, ker ob sprejetju izpodbijane direktive Direktiva 98/83 ni bila razveljavljena v delu, v katerem se nanaša na radioaktivne snovi. Ker vrednosti parametrov iz dela C Priloge I k tej direktivi niso bile izrecno razveljavljene, naj bi še naprej veljale, tako kot tiste iz izpodbijane direktive. Enako naj bi veljalo za pooblastilo, dano Komisiji, za sprejetje ukrepov v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz opombe 10 dela C Priloge I k Direktivi 98/83. Prekrivanje dveh ureditev, tiste iz izpodbijane direktive in tiste iz Direktive 98/83, naj bi ogrožalo pravno varnost.

42 Uvodna izjava 5 izpodbijane direktive, v skladu s katero določbe izpodbijane direktive nadomestijo določbe Direktive 98/83, naj sama po sebi ne bi zadostovala za odpravo te pravne negotovosti. Soobstoj dveh besedil z enakim ciljem – to je varstvom zdravja prebivalstva pred radioaktivnimi snovmi v vodi, namenjeni za porabo človeka – vendar drugačno vsebino, naj bi namreč ustvarjal položaj negotovosti, ki ga ni mogoče odpraviti s sklicevanjem na načelo *lex specialis derogat legi generali*. Vsekakor naj bi morale države članice še naprej uporabljati Direktivo 98/83 in ohraniti v veljavi določbe, sprejete za prenos dela C prilog I in II k tej direktivi, na kršitev te obveznosti pa naj bi se pred pristojnimi nacionalnimi sodišči lahko sklicevala vsaka zainteresirana oseba. To obveznost naj bi bilo mogoče odpraviti le z izrecno razveljavitvijo zadevnih določb, za katero naj bi bilo treba uporabiti pravno podlago iz člena 192(1) PDEU. Iz izpodbijane direktive pa naj bi nedvoumno izhajalo, da pri

nerazveljavitvi navedenih določb ne gre zgolj za pozabo. Parlament meni, da poleg tega ni dovoljeno, da se avtor akta za utemeljitev kolizije med dvema aktoma, ki ju je sam ustvaril, sklicuje na načelo *lex specialis derogat legi generali*.

43 Svet in intervenientke opozarjajo, da je v uvodni izjavi 5 izpodbijane direktive jasno navedeno, da njene določbe nadomestijo določbe Direktive 98/83 o zahtevah za varstvo zdravja prebivalstva pred radioaktivnimi snovmi v vodi, namenjeni za porabo človeka.

44 Zato naj ne bi bilo nobene dvoumnosti glede razmerja med določbami izpodbijane direktive in določbami Direktive 98/83. Države članice, naslovnice izpodbijane direktive, naj bi v skladu z načelom pravne varnosti lahko ugotovile svoje obveznosti.

Presoja Sodišča

45 V skladu z ustaljeno sodno prakso načelo pravne varnosti zahteva, da so pravna pravila jasna, natančna in imajo predvidljive učinke, da se lahko zadevne osebe orientirajo v položajih in pravnih razmerjih, ki izhajajo iz pravnega reda Unije (glej sodbi France Télécom/Komisija, C-81/10 P, EU:C:2011:811, točka 100 in navedena sodna praksa, in LVK – 56, C-643/11, EU:C:2013:55, točka 51).

46 V obravnavanem primeru je treba ugotoviti, da ni nobenega protislovja med izpodbijano direktivo in Direktivo 98/83. Izpodbijana direktiva namreč v Prilogi I določa natančno enake vrednosti parametrov, kot so tiste v delu C Priloge I k Direktivi 98/83, in sicer za tricij 100 Bq/l, za skupno prejeto dozo pa 0,10 mSv/leto.

47 Iz tega je razvidno, da čeprav izpodbijana direktiva in Direktiva 98/83 vsebujeta pravna pravila o radioaktivnih snoveh v vodi, namenjeni za porabo človeka, prekrivanje dveh ureditev ne vpliva na jasnost, natančnost in predvidljivost pravil, ki se uporabijo.

48 Poleg tega je treba navesti, da čeprav izpodbijana direktiva vsebuje nova pravila, zlasti tista v zvezi z radonom, prekrivanje pravnih ureditev iz izpodbijane direktive in Direktive 98/83 ne more vplivati na njihovo jasnost, natančnost in predvidljivost, ker so ta pravila le v izpodbijani direktivi.

49 Nazadnje je treba poudariti, da izpodbijana direktiva v primerjavi z Direktivo 98/83, ki se nanaša na splošno na kakovost vode, namenjene za prehrano ljudi, pomeni *lex specialis* glede varovanja zdravja prebivalstva pred nevarnostmi, ki izvirajo iz radioaktivnih snovi v taki vodi. V nasprotju s trditvami Parlamenta pa je mogoče načelo *lex specialis derogat legi generali* uporabiti tudi, če je *lex generalis* in *lex specialis* sprejela ista institucija.

50 Iz tega je razvidno, da čeprav je trditev Parlamenta, ki je bila prvič podana v njegovih stališčih o intervencijskih vlogah, in sicer da obstajajo razhajanja med normativno vsebino zadevnih aktov, pravilna, v primeru neskladnosti ureditev iz zadevnih dveh direktiv določbe izpodbijane direktive nadomestijo določbe Direktive 98/83, kot je izrecno potrjeno v uvodni izjavi 5 izpodbijane direktive.

51 V teh okoliščinah ni mogoče ugotoviti nobene kršitve načela pravne varnosti.

52 Drugega tožbenega razloga zato ni mogoče sprejeti.

*Tretji tožbeni razlog: kršitev načela lojalnega sodelovanja med institucijami, določenega v členu 13(2) PEU*

Trditve strank

53 Parlament trdi, da se na podlagi Pogodbe ESAE ni mogoče sklicevati na noben veljavni pravni razlog za vzpostavitev ločene ureditve za radioaktivne snovi v vodi, namenjeni za porabo ljudi, katere predmet so enake varstvene in nadzorne določbe kot tiste iz dela C Priloge I in Priloge II k Direktivi 98/83. Zadnjenavedene določbe naj bi se sicer nanašale na varstvo pred sevanjem, vendar naj bi bile le eden od sestavnih elementov splošnega okvira varstvenih ukrepov, določenega z Direktivo 98/83, s katero naj bi si delile končni cilj iz člena 191(1) PDEU, in sicer varovanje okolja in človekovega zdravja.

54 Parlament opozarja, da izbira pravne podlage v nobenem primeru ne more temeljiti na preudarkih v zvezi s postopkom za sprejetje zadevnega akta ali ureditvijo, ki se bo uporabljala za ta akt, ko bo enkrat sprejet (sodba Komisija/Svet, EU:C:2013:675, točka 74). Ravnanje, pri katerem bi se umetno osamila sestavina veljavnega zakonodajnega akta, ki je očitno postranska v splošni sistematiki navedenega akta, zato da bi bila predmet ločenega pravnega akta z različno pravno podlago, za katerega velja različna pravna ureditev, bi pomenila kršitev načela lojalnega sodelovanja med institucijami, določenega v členu 13(2) PEU.

55 Parlament v intervencijskih vlogah trdi tudi, da bi bilo za spoštovanje obveznosti lojalnega sodelovanja treba najprej na podlagi člena 192(1) PDEU in po rednem zakonodajnem postopku delno razveljaviti Direktivo 98/83, kar bi vsem zadevnim institucijam omogočilo, da odgovorijo na vprašanje, ali je pravno pravilno in politično koristno, da se določbe v zvezi z radioaktivnimi snovmi v vodi, namenjeni za porabo človeka, izločijo iz Direktive 98/83, da bi bile predmet samostojnega akta, ki temelji na Pogodbi ESAE.

56 Svet in intervenientke trdijo, da z izpodbijano direktivo ni kršen člen 13(2) PEU.

Presoja Sodišča

57 V skladu s členom 13(2) PEU institucije med seboj lojalno sodelujejo.

58 To lojalno sodelovanje pa poteka ob spoštovanju omejitve pooblastil, ki so s Pogodbami podeljena vsaki instituciji. Obveznost iz člena 13(2) PEU torej ne more spremeniti teh pooblastil.

59 Glede vprašanja, ali je Svet s sprejetjem izpodbijane direktive kršil načelo lojalnega sodelovanja, je treba opozoriti, da je ta direktiva temeljila na ustrezni pravni podlagi, in sicer na členu 31 AE.

60 To, da je bilo za sprejetje izpodbijane direktive opravljeno posvetovanje s Parlamentom, ki pa ni sodeloval kot sozakonodajalec v skladu z rednim zakonodajnim postopkom, je tako zgolj posledica izbire avtorjev Pogodb, in ne kršitve načela lojalnega sodelovanja (glej v tem smislu sodbo Parlament/Svet, EU:C:2012:472, točka 82).

61 Nazadnje, prav tako ni mogoče sprejeti trditve Parlamenta, da bi morala biti pred sprejetjem izpodbijane direktive na podlagi člena 192(1) PDEU in ob spoštovanju določb Pogodbe DEU o rednem zakonodajnem postopku Direktiva 98/83 delno razveljavljena.

62 Sprejetje stališč Parlamenta bi namreč pomenilo, da je lahko izvajanje pooblastil Sveta, ki so mu priznana s členoma 30 AE in 31 AE, predmet predhodnega soglasja Parlamenta, čeprav mu te določbe priznavajo le posvetovalno vlogo. Kot je razvidno iz točke 58 te sodbe, pa pooblastil Parlamenta in Sveta iz členov 30 AE in 31 AE ni mogoče omejiti ali razširiti na podlagi načela lojalnega sodelovanja.

63 Tretji tožbeni razlog je zato treba zavrniti.

64 Iz vsega zgoraj navedenega je razvidno, da je treba tožbo zavrniti v celoti.

## Stroški

65 V skladu s členom 138(1) Poslovnika Sodišča se neuspeli stranki na predlog naloži plačilo stroškov. Svet je predlagal, naj se Parlamentu naloži plačilo stroškov, in ker ta s tožbenimi razlogi ni uspel, se mu naloži plačilo stroškov.

66 Na podlagi člena 140(1) Poslovnika Češka republika, Francoska republika in Komisija nosijo svoje stroške.

Iz teh razlogov je Sodišče (drugi senat) razsodilo:

**1. Tožba se zavrne.**

**2. Evropskemu parlamentu se naloži plačilo stroškov.**

**3. Češka republika, Francoska republika in Evropska komisija nosijo svoje stroške.**

Podpisi